

TARKASTUSKERTOMUS PMA 015

VÄHÄKYRÖ TERVAJOKI KARPINMÄKI

Tarkastuskäynnit syyskuu 2000/kevät 2001

Pentti Risla

Sijainti: PK lehti LAIHIA 1333 04 x=6988 269 ja y=1557 264 ja z= n.18

Ilmoittaja: kelloseppä Pentti Salli, Vähäkyrö

Kohde: hautaröykkiöstä löytynyt rautainen varsiputkellinen keihäänkärki *KM 32700, löydetty 27.8 -07*

Kuvaus: Pentti Salli otti yhteyttä ja kertoi Vähästäkyröstä löytyneen keihäänkärjen. Varsiputkellinen rautainen keihäänkärki toimitettiin Pohjanmaan museoon ja 22.8.2001 se luovutettiin Mirja Miettiselle tämän käydessä Vaasassa.

Löytäjä on Seppo Mäki. Löytöpaikka on Aittomäentie 31 eli Mäen varastorakennuksen luoteispuolella oleva Aittomäen-Karpinmäen hauta-alueen röykkiö nro 72a (Eero Ahtelan gradu, HY arkl.laitos moniste 25 1981, s.68). Röykkiö 72a on kiinni röykkiössä nro 74a ja röykkiöistä on aiemmin otettu kiviä (rautatien maasiltaa varten?). Paikalla on siis jäljellä röykkiöiden alimmat pari kivikertaa. Löytö tehtiin röykkiön pohjoispäästä.

Tervajoen röykkiöistä on muistitiedon mukaan otettu kiviä ja aikanaan olisi ollut raja, joka olisi määritellyt alueen josta kiviä otetaan (tieto: Pentti Salli). Nykytilanteesta voi karkeasti päätellä, että alueen pohjoispään eli Aittomäen röykkiöihin on kajottu ja etelään eli Höysälänmäkeen ei.

Löytötapahtuma on Mäen mukaan seuraava. Mäki niitti röykkiön vierestä heinää ja nakkeli sitä kohti röykkiötä. Mäen sormesta irtosi 10 g kultasormus ja kuului kilahdus. Mäki ei löytänyt sormusta. Mäki siirteli kiviä röykkiön pohjoispäästä ja heti kivien alla maanpinnalla oli rautaesine. Mäki otti yhteyttä Pentti Salliin, ja ilmoitti, että ”röykkiöstä löytyy vain näitä krykynpäitä (kuokkia)”. Salli toimitti löydön Pohjanmaan museoon.

Mäen ja Sallin läsnäollessa koetimme Sallin metallinpaljastimella paikallistaa sormusta. Emme saaneet signaalia. 30.9.2000 minä ja Esko Pursiainen kokeilimme herkemällä metallinpaljastimella saada signaalia sekä röykkiöstä että sen ympäriltä. Paikalla oli minulle tuntemattomaksi jäänyt miesjoukko ja Salli. Emme onnistuneet paikallistamaan sormusta.

Mäkeä on kielletty koskemasta röykkiöön ja huomautettu tontilla olevien röykkiöiden päälle kasatusta romusta mm.autonrenkaista. Vuonna 2001 keväällä vierailessani paikalla oli Mäki ainakin osin siirtänyt romujaan. Mäen tontin ajotien sora peittää kokonaisuudessaan sen mitä röykkiöstä nro 74 on jäljellä. Mäen mukaan hän on kysynyt Vähäkyrön esihistorian

kirjoittajalta kunnallisneuvos Reijo Taittoselta saako röykkiön peittää pihaa tasatessa ja saanut myöntävän vastauksen. En ole varmistanut tietoa Taittoselta.

Sallin mukaan Mäellä on suuri noin kymmentuhannen markan kultasormus. Mäki ei kuitenkaan ole viimeisen vuoden aikana ole kertaakaan ottanut yhteyttä sormuksen menetyksen takia ja uskon, että sormuksen katoaminen on tarina, jolla peitellään muinaisjäännökseen kajoamista.

Tiedoksi: Museovirasto / Mirja Miettinen